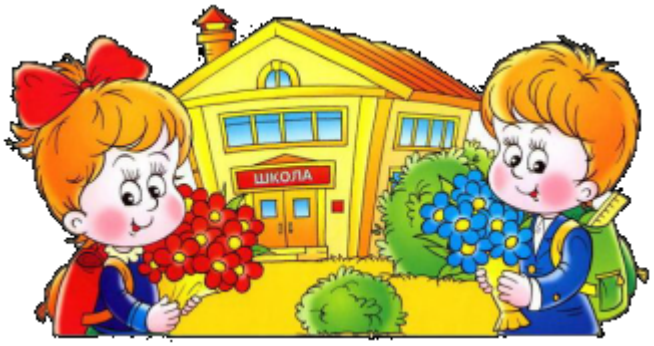

Поради для батьків майбутнього першокласника

· Не ставтеся до дитини як до маленької. Давайте їй посильну роботу вдома, визначте коло її обов'язків. Робіть це м’яко: «Ти в нас уже дорослий, ми можемо тобі довірити помити посуд».

· Визначте загальні інтереси вашої сім'ї. Це може бути як спільний перегляд мультфільмів, так і розв’язання життєвих ситуацій, обговорення сімейних проблем.

· Залучайте дитину до економічних справ родини. Поступово привчайте її порівнювати ціни, орієнтуватися в сімейному бюджеті. Наприклад, дайте гроші на хліб і морозиво, коментуючи ціну на той і на той товар.

· Не сваріть, а тим паче не ображайте дитину в присутності сторонніх осіб. На скарги на дитину інших у її присутності скажіть: «Дякую, ми обов’язково поговоримо на цю тему».

· Навчіть дитину ділитися своїми проблемами, обговорюйте з нею конфліктні ситуації, що виникли з однолітками та дорослими. Щиро цікавтеся думкою дитини — лише так ви зможете сформувати в неї правильну життєву позицію.

· Намагайтеся якомога частіше говорити з дитиною, розвиток мовлення — це запорука успішного навчання.

· Відповідайте на кожне запитання дитини, лише так її пізнавальний інтерес ніколи не згасне.

· Намагайтеся дивитися на світ очима вашої дитини, адже бачити світ очима іншого — основа взаєморозуміння.

· Частіше хваліть вашу дитину. На скарги про те, що щось не виходить, скажіть: «Вийде обов’язково, потрібно лише ще раз спробувати. Якщо тобі буде потрібна моя допомога, я охоче тобі допоможу».
· Формуйте високий рівень домагань. І вірте, що ваша дитина зможе все, потрібно лише їй допомогти. Хваліть малюка словом, усмішкою, ласкою.

· Не будуйте ваші взаємини з дитиною на заборонах. Завжди пояснюйте причини своїх вимог, якщо можливо, запропонуйте альтернативу.

· Любіть дитину, знаходьте радість у спілкуванні з нею.

· Ваша повага до дитини — фундамент шанобливого ставлення дитини до вас у майбутньому.

Страхи перед школою

Часто батьки звертаються до психолога з приводу різних страхів,які охоплюють їх перед школою. Адже всі вони щиро хвилюються за подальше життя майбутнього першокласника. Чи готова дитина до школи? Чи потрібно їй уміти читати? Яку школу обрати? Спробуймо разом розібратися у цих важливих для кожного з нас питаннях.

СТРАХ ПЕРШИЙ: *ЧИ НЕОБХІДНО ДИТИНІ ВМІТИ ЧИТАТИ?*

1. З навчанням дітей читання не можна поспішати. Навчання читання і письма — дуже складний процес, і для того щоб дитина і справді навчилася читати, а не вгадувати літери, потрібно, аби її мозок був зрілим, а механізми зорової диференціації — гарно розвиненими.

2. Не можна порівнювати успіхи дитини з успіхами інших дітей, пам'ятаючи про те, що всі діти — різні.

3. Не можна малюка примушувати читати: у цьому випадку процес навчання перетворюється на дресирування, механічне заучування. Через примушування читати у дитини не формуються відчуття, сприйняття, уява. Потрібно прагнути, щоб малюк сам захотів узяти книжку до рук. Дитині має подобатися розучувати літери і звуки.

4. Перш ніж посадити свого малюка за абетку, добре було б самим засвоїти методику викладання читання, прочитати спеціальну навчально-методичну літературу, порадитися з фахівцями з навчання дітей дошкільного віку, навчитися різноманітних ігрових прийомів. Намагайтеся перетворити домашні заняття на цікаві й пізнавальні для дитини. Лише за цих умов педагогічні зусилля батьків будуть ефективними.

5. Навчання читання і письма має бути одночасним. Коли ж ні, то вчителеві початкових класів, який переучуватиме дитину, доведеться докладати багато зусиль. А переучувати, як відомо, завжди складніше, ніж навчати.

6. Школа не має права вимагати, щоб під час вступу до першого класу дитина вже вміла читати і писати друкованими літерами. Безперечно, це полегшує життя вчителеві, але — не учневі. Готувати дітей до школи, безумовно, варто. Але готовність до школи не передбачає вміння читати і писати. Перш за все йдеться про фізичну, фізіологічну і психологічну готовність, розвиток мовлення, моторики, зорового сприйняття дитини, формування механізмів організації діяльності, тобто готовність навчатися і здатність витримувати навчальне навантаження.

СТРАХ ДРУГИЙ: *ЧИ НЕ СПІЗНИМОСЯ ДО ПЕРШОГО КЛАСУ?*

Щоб не виникало сумнівів стосовно того, чи не зарано (не запізно) дитині до школи, слід передусім оцінити готовність малюка до навчання (можна звернутися до психолога). Комусь можна починати вчитися вже в 6 років, а комусь краще почекати до 7.

Потрібно, щоб школа вабила малюка своєю головною діяльністю — навчанням, щоб його цікавила не зовнішня атрибутика шкільного життя і не перспектива змінити обстановку, а насамперед можливість чогось навчитися.

СТРАХ ТРЕТІЙ: *ВИБІР ШКОЛИ І ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ*

«Усе краще — дітям!» — це девіз більшості батьків. Кращою має бути і школа, і навчальна програма. Зважаючи на досвід багатьох батьків, можна стверджувати таке:

- краща школа — це та школа, де дітей не ділять на «сильних» і «слабких», де не «вбивають» знання, а вчать думати;
- краща програма — та, що не позбавляє дитину бажання вчитися і не шкодить її здоров'ю;
- якщо школа висуває такі вимоги, з якими, на думку батьків, дитина не впорається, не варто йти до цієї школи. Щоб не помилитися у виборі школи, батькам необхідно:
  1. Дізнатися якомога більше про:

- педагогічний колектив;
- типи і види реалізованих навчальних програм;
- особливості шкільного життя, режим занять, тижневе навантаження учнів;
- особливості медичного обслуговування, харчування, відповідність школи до вимог техніки безпеки і санітарних норм;
- технічне та методичне оснащення навчальних класів;
- традиції школи, її випускників;
- додаткові навчальні послуги;
- ставлення до дітей;
- стягнення з батьків оплати;
- медичні протипоказання до занять інтенсивною інтелектуальною працею за програмовим матеріалом підвищеного рівня складності тощо.

  2. Пройтися коридорами і послухати, як спілкуються вчителі з дітьми. Не шкодуйте на це часу, краще зсередини вивчати життя навчального закладу.

СТРАХ ЧЕТВЕРТИЙ: *ВИБІР УЧИТЕЛЯ*

Недарма кажуть: «*Обираючи дитині першого вчителя, ти начебто обираєш їй долю*». Це вислів правильний хоча б тому, що в цьому віці вчитель для дитини часто перебуває на першому місці, тож для неї дуже важливі його турбота й увага.
Першокласник має довіряти своєму вчителеві. Лише в цьому випадку він почувається у безпеці й упевнений у своїх силах, охоче спілкується з однолітками і дорослими, навчається з інтересом.Рецепт проти цього страху існує лише один: обираємо дитині не школу, а вчителя.

СТРАХ П'ЯТИЙ: *АДАПТАЦІЯ ДО ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ*

Щоб адаптація до навчання у школі минула успішно, слід пам'ятати про таке:

1. Не можна налаштовуватися на те, що попереду — лише проблеми, передаючи в такий спосіб свої страхи перед школою дитині. Але водночас не можна недооцінювати складність періоду адаптації до нових умов. Процес звикання до школи може тривати багато часу, аж до півроку, залежно від особливостей школяра, тому щоб він був успішним, потрібно дотримуватися трьох вимог: жорсткий режим дня, достатня рухова активність і спокійна доброзичлива обстановка в сім'ї.

2. Не можна обмежувати дитину своєю увагою. За найменшої можливості більше часу проводьте разом: гуляйте, готуйте вечерю, обговорюйте події дня, виконуйте складні завдання тощо. Яка б ситуація не виникла в школі, дитина має бути впевнена, що батьки — її союзники, прихильники, захисники і помічники, у будь-якому разі готові зрозуміти, підтримати, допомогти.

СТРАХ ШОСТИЙ: ХТО ПІКЛУВАТИМЕТЬСЯ?

Він ще такий маленький, наш першокласник. Хто відведе його вранці за руку на заняття, допоможе переодягнутися, підбадьорить добрим словом? Хто зустріне після уроків, приведе додому, нагодує обідом?

Якщо у вас є родичі й близькі, готові взяти на себе турботи про маленького школяра — ці страхи не для вас. Але як бути тим, хто сподівається лише на свої сили?

1. Перенесіть відпустку на вересень, щоб у найскладніший період адаптації до школи бути поруч із дитиною. За цей час малюк опанує найзручніший і безпечніший маршрут від домівки до школи, навчиться відчиняти вхідні двері, розігрівати собі обід, звикне до нового режиму дня. Якщо дитина все це робитиме самостійно під контролем дорослих, незабаром вона почуватиметься цілком самостійною.

Крім того, першокласник має знати правила безпеки: до кого він може звернутися чи зателефонувати, якщо виникла екстрена ситуація; не заходити в ліфт, не відчиняти дверей незнайомцям, користуватися побутовим приладдям тощо.

2. Якщо відпустку взяти не вдалося, а у школі немає групи продовженого дня (або ви не хочете, щоб дитина проводила там час після уроків), не потрібно впадати у відчай. Напевно, у вашому будинку є люди похилого віку, які за невелику плату погодяться піклуватися про дитину, зустрічаючи її зі школи і проводжаючи додому. А можливо, у вашому класі є батьки, які також опинилися в подібній ситуації, і з ними можна буде домовитися про чергування?

СТРАХ СЬОМИЙ: ЩО БУДЕ ЗІ ЗДОРОВ'ЯМ?

За ствердженнями медиків, унаслідок труднощів у період звикання, перенапруження організму до кінця першої чверті багато першокласників скаржаться на втому, нездужання, головні болі, нервове напруження, порушення сну. Деякі стають плаксивими, примхливими, агресивними. Якщо до того ж у дитини в дошкільний період були виявлені хронічні захворювання, усе це може призвести до втрати працездатності, швидкої втомлюваності й відставання у навчанні.

Про що слід пам'ятати?

1. У період адаптації слід бути особливо дбайливими й спробувати знизити психологічне навантаження. Жодних брутальних слів, докорів, невдоволення результатами! Ласкаве слово, похвала, чуйність, увага — краща підтримка для маленького учня, що надасть змогу зберегти його здоров'я.

2. Необхідно упорядкувати режим дня. Нічний сон має бути тривалим — не менше ніж 10 годин, денний сон також обов'язковий — 1,5 години.

3. Домашні заняття не мають тривати годинами, а тим більше їх не варто виконувати «за один присід». Бажано робити 10-15-хвилинні перерви для відпочинку після виконання кожного завдання з певного предмета. Якщо ви вирішили контролювати виконання завдання, після свого повернення з роботи, то потрібно бути готовим, що гарних результатів це не матиме. Як правило, після 19-ї години працездатність дитини знижується, вона стає неуважною і розсіяною. До речі, письмові домашні завдання у 1-му класі не задають, і батьки мають знати про це.

4. Якщо дитина фізично ослаблена і має проблеми зі здоров'ям, імовірно, з додатковим навчанням у музичній і художній школі не варто квапитися. З іншого боку, помірні заняття плаванням, гімнастикою, бігом, зимовими видами спорту під час першого року навчання допоможуть зміцнити здоров'я.

5. Не можна забувати про повноцінне збалансоване харчування. Тож не забувайте пропонувати школяреві сніданок, навіть, якщо він категорично відмовляється від їжі вранці. Умовте дитину, щоб вона хоча б випила склянку соку чи з'їла яблуко.

6. Прогулянки, фізичні вправи, ігри на свіжому повітрі мають бути обов'язковими. Такий активний відпочинок буде значно кориснішим, ніж лежання перед телевізором.

7. Варто уважно ставитися до скарг дитини на нездужання, втому, головний біль, безсоння тощо. Як правило, це об'єктивні показники того, що дитина зазнає труднощів у навчанні.

СТРАХ ВОСЬМИЙ: ЧИ ЗАЛИШИТЬСЯ ЧАС «НА ДИТИНСТВО»?

Хоча ми й говоримо нашим першокласникам «ти вже дорослий», не можна забувати про те, що насправді вони є і довго ще будуть дітьми, які живуть у світі ігор і дитячих фантазій. Якщо відібрати у маленьких учнів час на гру для додаткових занять (щоб краще вчилися), не дозволяти бавитися улюбленими іграшками, спілкуватися з друзями, то незабаром ви помітите, що результати погіршилися. Дитина має гратися, у неї має її бути вільний час на спілкування з друзями і з іграшками. У цьому і полягає збереження дитинства: чим більше діти граються, тим успішніше вчаться в школі.

Чи залишиться у першокласника час на дитячі ігри, відвідування цікавого гуртка чи спортивної секції, поїздки в гості, залежить лише від того, чи правильно організовано його день, наскільки уважно ставляться батьки до його теперішніх інтересів.

Переступаючи поріг, за яким чекає новий шкільний світ, малюк має бути впевненим, що він не залишиться з ним сам на сам. Він має відчувати: його люблять, йому готові допомогти, його готові підтримати в будь-якій ситуації.

Про що мають пам’ятати батьки під час вступу дитини до 1-го класу?

Вступ дитини до 1-го класу є процесом доволі складним для всіх його учасників, насамперед для дитини. Для дошкільників це апріорі стресогенна ситуація. Адже вони йдуть до нового закладу, де багато нових дорослих. Ситуацію загострюють і батьки, які мало не щодня говорять про школу,

вступ, труднощі, майбутнє, що постає перед дитиною похмурим і тривожним. Усе це не додає дитині впевненості.

Хвилювання батьків пов'язані з вибором навчального закладу, із процесом прийманням, а також з їхньою дитиною — її вміннями, знаннями, можливостями тощо. Однак насамперед батьків мали б непокоїти здоров'я дитини, її переживання з приводу майбутнього навчання в школі та батьківських очікувань. Дитина від батьків чекає підтримки, прийняття, розуміння і любові. Тож як має бути організований процес приймання дітей до 1-го класу? На що батьки мають звернути увагу насамперед? Як вони мають поставитися до цієї події?

Приймання дітей до 1-го класу має бути організовано з дотриманням правил, які визначені нормативними документами та особливостями розвитку дитини шостого року життя.

Позиція та завдання батьків

Перехід дитини з дошкільного навчального закладу до загальноосвітнього, від ролі «дошкільника» до ролі «школяра» — важливий етап у житті дитини. Процедура приймання дитини до 1-го класу, зокрема її стресовий характер, визначає ставлення дитини до школи не лише напередодні та на початку навчання в 1-му класі, а й упродовж усіх років навчання. Тож основним завданням батьків є створення сприятливих умов для розвитку дитини. Батькам майбутніх першокласників доцільнодотримуватися такої моделі поведінки:

• у жодному разі не можна лякати дитину школою, труднощами навчання та процедурою приймання до 1-го класу*;*
• необхідно наголошувати на вміннях дитини, її досягненнях та вправності;

• варто налаштовувати дитину на пересічність процедури приймання (життя не закінчиться, якщо в неї щось не вийде);

• треба заохочувати дитину до пізнання нового, стимулювати та підтримувати її ініціативу щодо цього.

Напередодні проведення співбесіди дитині варто розповісти про те, як це відбуватиметься. Основне завдання батьків під час такої розмови — запевнити дитину, що вони будуть поруч, за потреби допоможуть їй. Мета розмови — скласти для дитини певний план проходження співбесіди.

Ти вже знаєш, що ми підемо записуватися до школи. Коли ми зайдемо до кабінету, ти привітаєшся з усіма присутніми. Гадаю, учителі захочуть із тобою поговорити, дізнатися, як ти вправно рахуєш і читаєш, тож будь уважним. Думаю, там буде цікаво — дізнаємося щось нове. Пам'ятаєш, що якщо щось не почуєш — треба ввічливо перепитати. Я впевнена, що ти з усім впораєшся. А я буду поруч із тобою...

Під час такої розмови дитина передусім має впевнитися, що **її люблять, що батьки (чи хтось один із батьків) будуть поруч — не залишать її саму з незнайомими людьми. Також у неї формується уявленнящодо того, як відбуватиметься процедура приймання, і** що вона має робити, **наприклад:**
• коли зайдуть із мамою до кабінету привітатися;

• коли вчитель звертатиметься до неї — слухати уважно;

• коли вчитель запропонує завдання — виконати його;

• якщо не почула щось — ввічливо перепитати.

Батькам важливо пам'ятати, що шестирічний дошкільник живе «тут і тепер», тому може переносити ситуативні форми привітання чи звертання в інші умови або ділитися нещодавнім досвідом, коли це недоречно. Якщо батьки схильні перейматися через кожне сказане дитиною слово, соромити її за це, тоді їм варто проговорити для дитини можливі форми привітання, звертання, прохання тощо, які, на їхній погляд, є прийнятними.

Дениса повели записувати до школи через тиждень після Великодня. Яскраве свято захопило хлопчика, і коли вчитель привіталася з ним, у відповідь почула: «Христос воскрес!». Після такого привітання бабусятиждень оговтувалася і картала онука за те, що він так недоречно привітався.

Отримавши результати співбесіди та рекомендації, батьки мають усвідомити, що рекомендації насамперед надані їм, і саме вони відповідальні за їх виконання чи дотримання. Дитина має відчувати підтримку батьків, їхнє розуміння її переживань, страхів і тривог. Мудрі батьки мають розвіяти страхи дитини, а не пригнічувати її ще й своїми.

Батькам варто доброзичливо пояснити дитині помилки її поведінки. Вона має зрозуміти, що батьки не сердяться на неї через її вчинки.

Виконавши чергове завдання, дівчинка почула від педагога: «Дуже добре. Це було останнє завдання». Відтак дівчинка встала, швиденько підійшла до мами, взяла її за руку і попрямувала до виходу. Педагог зупинив дитину і вказав їй на те, що вона не попрощалася. А вдома відбулася така розмова мами з донькою: «Я розумію, чому ти не попрощалася, коли ми йшли з кабінету. Ти переймалася через те, щоб все виконати правильно, і стомилася, а тому побігла швиденько до дверей. А ще ти, напевно, трішки боялася, бо всі навкруги були чужими. Я б теж боялася і поглядала б постійно на свою маму. Та це нічого. Згодом ти навчишся правильно поводитися. Усі хвилюються, коли роблять щось уперше».
Насамперед батьки мають налаштувати себе на вступ дитини до школи. Маленька дитина залежить від найближчих дорослих, тобто батьків, і схильна відчувати та наслідувати їхні переживання. Поведінка батьків є зразком для поведінки дитини. І якщо мама постійно смикає дитину, поправляючи її одяг, роблячи зауваження щодо її постави чи манер, вдесяте запитує, чи не потрібно дитині в туалет, або ж щохвилини повторює, як вона хвилюється, то дитина робить висновок, що хвилюватися — це правильно. Тож саме батьки мають не хвилюватися, бо що більше вони хвилюються, то більше хвилюється і переживає їхня дитина.

Пам'ятаючи про особливості сприймання дитиною своїх батьків і їхнього ставлення до чогось, батьки мають уникати таких висловів під час спілкування з дитиною: «Не хвилюйся», «Сміливіше!», «Чого ти зніяковів?». Подібні фрази акцентують увагу дитини на проблемі, і дитина знову робить парадоксальний для дорослих висновок: «Якщо мама це бачить і говорить про це — отже, я правильно роблю. Треба боятися (хвилюватися, ніяковіти тощо)». І дитина ще більше тремтить та замикається в собі. Тож «бачити» батьки мають лише хороше, спрямовуючи поведінку дитини в бажане русло.

Питання вступу дитини до школи постає перед батьками задовго до дня вступу. І передусім це питання вибору навчального закладу. Обирати варто вчителя, до якого піде дитина в 1-й клас. Адже його особистість є визначальною щодо сприймання дитиною школи та її ставлення до навчання.

Не варто розглядати школу і навчання дитини як засіб підняття чи утримання свого статусу в очах друзів, знайомих, сусідів, родичів тощо. Школа, у якій навчатиметься дитина, є питанням не престижу батьків, а їхньої відповідальності та тяжкої праці, особливо в 1-му класі і в початковій школі, коли дитина лише вчиться вчитися. Відповідальність насамперед полягає у збереженні здоров'я дитини. Примарні батьківські міркування щодо свого статусу в жодному разі не мають впливати на здоров'я дитини.Від того, як педагогічні працівники школи проводять приймання дитини, організовують процедуру приймання, ставляться до дитини та батьків, здебільшого залежить те, як почуватиметься дитина в школі, як учителі ставитимуться до учнів і батьків тощо. Тож батькам варто не лише концентрувати увагу на своїй дитині, а й звертати увагу на певні нюанси проведення процедури приймання, зокрема на:

• заборону на присутність батьків під час процедури приймання. Батьки неодмінно мають бути присутніми, це обов'язкове правило, а не спеціальний дозвіл керівництва навчального закладу;

• спосіб представлення педагогічними працівниками себе та звертання до дитини;

• привітність і доброзичливість педагогічних працівників, зокрема вербальні та невербальні характеристики їхньої поведінки;

• оцінні судження щодо дитини, її відповідей, особливостей виконання нею завдання. Такі судження є недопустимими;

• доцільність складу членів конкурсної комісії. Наприклад, кожен педагог перевіряє певні вміння дитини: читати, рахувати тощо;

• тривалість процедури — педагогічні працівники мають враховувати вікові особливості працездатності старшого дошкільника, особливо стресогенність ситуації. Загальна тривалість співбесіди — 35-45 хв., із яких фактична робота з дитиною становить 20-30 хв., а 10-15 хв. триває розмова з батьками щодо перебігу обстеження, його результатів та надання рекомендацій;

• ставлення педагогічних працівників до уточнювальних запитань батьків, прохання надати рекомендації, а також їхню реакцію щодо висловлених батьками зауважень, невдоволень тощо.

Психологічна готовність до систематичного навчання у школі

Щоб першокласники навчалися легко та вправно, батьки мають розуміти різницю між «готовністю» до школи і «підготовкою» до неї.

Підготовка дитини до школи — це озброєння дитини певними знання та вміннями, здебільшого з читання, лічби, письма, англійської мови. Однак наявність знань не визначає інтелектуальний розвиток дитини. Рівень інтелектуального розвитку дитини залежить від її вміння користуватися наявними знаннями, застосовувати їх у нових обставинах.

Також «підготовка до школи» містить здоров'язберігаючі завдання, зокрема поступове звикання дитини до режиму дня, відповідно до якого вона житиме, починаючи з 1-го вересня. Майбутній першокласник, який звик прокидатися опівдні, навряд чи буде радий вставати о сьомій ранку. І чи зможе він зберегти працездатність упродовж дня? Щоб дитина була працездатною, могла утримувати увагу на тому, про що говорить учитель, батьки заздалегідь мають подбати про це.

Психологічна готовність до навчання у школі — рівень психічного розвитку дитини, достатній для освоєння шкільної програми в умовах навчання в колективі однолітків. За умови сформованої

психологічної готовності дитини до систематичного навчання у школі, навіть у разі відсутності певних знань чи вмінь, низького рівня володіння ними, дитині буде нескладно опанувати «шкільну науку». Адже вона налаштована на зміни у своєму статусі, готова стати школярем, тому приймає вимоги до такого статусу як вимоги до себе.

Рівень актуального розвитку дитини має бути таким, щоб програма навчання відповідала зоні її найближчого розвитку. Зону найближчого розвитку визначають за тим, чого дитина може досягти в співпраці з дорослим, а без його допомоги виконати не може. Співпрацю в такому разі розуміють дуже загально: від запитання-підказки до прямої демонстрації розв'язання завдання.

Якщо актуальний рівень психічного розвитку дитини нижчий, ніж потрібно для засвоєння навчальної програми у школі, то дитина є психологічно неготовою до навчання у школі, тому що не зможе засвоювати програмний матеріал у необхідному темпі й одразу потрапить до категорії неуспішних школярів.

Психологічна готовність до систематичного навчання в школі — це комплексний показник, що дає змогу прогнозувати успішність чи неуспішність навчання першокласника. Психологічна готовність до систематичного навчання у школі містить такі складові:

- мотиваційна готовність до навчання у школі або наявність навчальної мотивації;
- певний рівень розвитку довільної поведінки, що даватиме школяреві можливість виконувати вимоги педагога;
- певний рівень інтелектуального розвитку, що передбачає відповідний рівень розвитку мисленнєвих операцій.

Психологічна готовність до навчання у школі полягає не в тому, щоб у дитини на момент вступу до школи сформувалися психологічні риси, притаманні школяреві. Такі риси можуть кристалізуватися лише під час навчання у школі під впливом властивих дитині умов життя і діяльності. Підсумком розвитку дитини в дошкільному віці є такі передумови:

- сприймання дитиною навчання у школі як «сходинки» до дорослості;
- наявність у дитини виражених пізнавальних інтересів;
- уміння певною мірою контролювати свою поведінку.

Сформованість у дитини психологічної готовності до систематичного шкільного навчання є однаково важливою і для дитини, яка навчатиметься в звичайному загальноосвітньому навчальному закладі, і для дитини, яка вступає на конкурсній основі до спеціалізованого навчального закладу.

Формуємо готовність дитини до школи вдома

Визначальним у понятті «психологічна готовність» є систематичне навчання. Адже організоване навчання в дошкільному віці здебільшого зорієнтоване на інтереси дитини,її зацікавленість та включеність у роботу, а тому може бути змінено чи перенесено. Навчання у школі є систематичним не лише щодо організації наукового матеріалу а й щодо побутових процесів навчання — упродовж робочого тижня і кількох годин поспіль. Навчання у школі не передбачає дитячих «не хочу» чи «не буду». Дитина має вчитися, а отже, прийняти правила навчання у школі.

Школа — це система суто зовнішніх правил, до яких має призвичаїтися дитина. Із-поміж них такі:

- приходити до школи в чітко визначений час;
- заходити до класу після дзвінка на урок;
- бути в класі, доки триває урок;
- виконувати всі вказівки вчителя.

Саме вчитель для дитини уособлює зовнішні шкільні правила і встановлює свої. Наприклад, дехто з учителів спокійно ставиться до «розмов» під час уроку — вміє керувати цим процесом, зупиняти, підтримувати та спрямовувати його.

А дехто, навпаки вимагає абсолютної покірності.

Основним моментом формування готовності дитини до школи, якому батьки мають приділити особливу увагу і який, власне, визначає психологічну готовність — це рівень сформованості довільності поведінки і психічних процесів дитини. Зокрема, ДОВІЛЬНІСТЬ проявляється на відповідному рівні психічної активності, концентрації уваги, рівні сформованості таких умінь, як:

- працювати зосереджено впродовж певного часу;
- діяти за словесною інструкцією дорослого;діяти в заданому темпі.

Під час вступу до школи батьки інколи забувають про найпростіше завдання, яке може відіграти вирішальну роль в уявленнях педагогічних працівників про дитину, її розвиток, батьків, виховання тощо.